

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОСТАВ ВСІХ КРАЙ, ЕДНАТЕСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходять три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК ІХ. Ч. 131 (1027). ВІВТОРОК, 1. ЛИСТОПАДА 1927.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, NOVEMBER 1st, 1927. No. 131 (1027). VOL. IX.

СУТИЧКИ МІЖ УРЯДОВИМ ВІЙСЬКОМ А СЕЛЯНАМИ БЕСАРАБІЇ.

В Кишиньові й кількох інших місцях Бесарабії прийшло до боротьби між військом а селянами. — В боях згинули десятки людей. — Уряд арештував понад 200 осіб. — Частина армії роззброєно й ув'язнено в касарнях.

БІЛГОРОД, Югославія, 28 жовтня. — Звідомлення з Бухаресту каже, що в Кишиньові, в Бесарабії, прийшло до сутички між урядовим військом а селянами, які були поінформовані, що князь Кароль є в Румунії й командує армією. Уважають, що переведено численні арештування.

ЛОНДОН, 28 жовтня. — "Дейлі Експрес" друкує звідомлення з Бухаресту й Відня про боротьбу в Кишиньові й кількох інших місцях у Бесарабії. Звідомлення каже, що бої були грізні й було кількадесять убитих. Уряд здав повстання й арештував більше як 200 людей.

З того самого жерела повідомляють, що кілька гарнізонів у Румунії роззброєно й ув'язнено в касарнях, щоб не допустити до бунту.

ВІДЕНЬ, 28 жовтня. — Через дипломатичні канали наспіли з Бухаресту відомості, що воєнний стан поширено на цілу Румунію. Частина румунської армії, запліджену в нелояльності до "залізної руки" уряду Братіану, роззброєно й прика-

зано її оставати в касарнях. У кількох гарнізонах бунт є неминучий.

БУКАРЕШТ, Румунія, 28 жовтня. — Прем'єр Братіану вголосив вчора в парламенті промову, в якій остеріг князя Кароля та його сторонників, що Румунія не буде толерувати ніякої конспірації проти держави.

"Румунія не хоче й не буде мати виборного голови держави", заявив Братіану, обговорюючи недавню заяву князя Кароля, що він повернув би до Бухаресту й заняв місце короля, якщо був би покликаний нацією.

В обороні Кароля виступив Юліо Манію, провідник національної селянської партії, який заявив, що теперішнє поступовня прем'єра Братіану є проти суверенності Румунії.

Манію сказав, що арештування Мануйлеску є незаконне й неконституційне, й доказував, що лише судові установи, а не уряд, мають право арештувати. Він запротестував також проти конфіскації листів, адресованих до Кароля партійними провідниками.

ПО ЦІЛІЙ РУМУНІЇ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ ДАЛЬШІ АРЕШТУВАННЯ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 28 жовтня. — По цілій Румунії переводяться дальші арештування в зв'язку з виступом князя Кароля на трон.

В Ясах арештовано бувшого префекта Азінте за надрукування кількох копій інтерв'ю, яке Кароль дав паризькій газеті "Матін" незадовго після смерті короля Фердинанда і в якому бувший престолонаслідник заявив свою готовність повернутися до Румунії, якщо наряд покличе його.

Також зроблено наїзд на приміщення бувшого шефа поліції в Ясах.

За участь у кароліській конспірації арештовано бувшого посла Даніеля Васу й бувшого посаджика міста Гропніта, Боканця.

ВІДЕНЬ, 29 жовтня. — Звідомлення, що наспіли з Бухаресту протягом ночі, вказують

на те, що румунська ситуація стає шораз грізніше з кожною годиною.

Прем'єр Братіану видав війську наказ арештувати як революціонерів особи, що прибувають на конвенцію селянської партії, яка мала зібратися в Альбаюлі на 1. листопада.

Уряд заборонив конвенцію, однак урядники селянської партії настоюють, що конвенція такої відбудеться.

Уважають, що конвенція буде розбитися, чи князь Кароль повинен оставати поза Румунією. Непотвержені звідомлення кажуть, що провідник селянської партії Манію буде арештований за те, що вголосив у парламенті промову, в якій осуджував уряд Братіану й домагався переведення референдуму над справою повороту князя Кароля.

ПРОТЕСТ С.Р.С.Р. ДО РАДІО-ТЕЛЕГРАФІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 25 жовтня. — Відмова Злучених Держав визнати Радянський Союз викликала формальний протест радянського уряду до міжнародної радіо-телеграфічної конференції, що тепер тут відбувається.

Протест, предложений через Міжнародний Телеграфічний Союз у Берні, в Швейцарії, був надрукований у протоколах конференції.

В попередніх конференціях міжнародного радіо-телеграфу Радянський Союз був зарохований до великих держав з шістьма голосами, так само як

Велика Британія, Франція, Німеччина й Злучені Держави. Виславляючи запрошення на теперішню конференцію, американський державний департамент зигнорував Радянський Союз цілковито, позбавивши його тим самим всякого голосу в нарадах.

На другій пленарній сесії сьодня конвенція односторонньо признала Німеччині її попередні права до шістьох голосів, помимом втрати її колоній підчас війни, що було-б звело її до становища держав з одним голосом.

Величаве відкриття Укр. Роб. Дому в Торонто

НА КОНЦЕРТАХ ЗБРАНО ГОТІВКОЮ НА СПЛАТУ ДОВГУ БІЛЬШЕ ЯК П'ЯТЬ ТИСЯЧ ДОЛАРИВ.

(Спеціальна телеграма до "Українських Робітничих Вістей".)

ТОРОНТО, 31 жовтня. — Відкриття Українського Робітничого Дому було величаве. Було це велике робітничє свято. На відкритті було присутніх багато гостей майже з кожної місцевості в Онтаріо й кількох з інших провінцій. Промови бесідників, а головнот і Тручана, публіка вітала гучними оплесками. Недільний концерт відбувався в обох залах (театральний і для танців) рівночасно й обі були переповнені. Першого дня було около тисячу людей, а другого около 1,600 і поверх шістьсот повернуло з браку місця. В концертній програмі брало участь понад 200 осіб. Жертв зібрано готівкою понад 5,000 доларів, а 700 доларів зложено як позички.

М. Горбатюк.

АНГЛІЯ НЕ ЗМЕНШИЛА ВИДАТКІВ НА ЗБРОЄННЯ, КАЖЕ СЕСИЛ.

ЛОНДОН, 28 жовтня. — Продовжуючи свою кампанію за роззброєнням, лорд Сесил заявив тут підчас своєї лекції, що, в порівнянні з 1913 роком, Франція зменшила свої видатки на зброєння на 50 проц., Італія на 40 проц., Німеччина на 65 проц., однак видатки Великої Британії остали ті самі, а видатки Злучених Держав є около 25 проц. більш, ніж були перед війною.

Тому, що більшість великих держав бажають прирати Великої Британії, сказав лорд Сесил, Британія має чудову нагоду попрацювати держави до миру.

"Якщо ми виступимо проти якої міжнародної пропозиції", продовжав він, "вона мусить

проваїтись. Якщо ми підтримаємо її, то майже певним є, що вона буде успішною. Я вірю, що ми можемо вратувати Європу від війни, якщо ми маємо відвагу й уміємо бачити наперед. Але без тої відваги й бачення наперед майбутнє Європи є дійсно чорне".

ВЕЛИКА БУРЯ В ІРЛАНДІЇ І ВЕЛ. БРИТАНІЇ.

ЛОНДОН, 29 жовтня. — Ірландія й Велику Британію навістила сьогодні страшна дощова буря й наробила багато шкоди. Підчас бурі згинуло около 20 осіб. Телеграфічні й телефонічні лінії на великих просторах є ушкоджені.

СТРАЧЕНО ТРОХ ШПИГУНІВ, БУВШИХ РОСІЙСЬКИХ МІЛІОНЕРІВ.

МОСКВА, 29 жовтня. — Сьодня страчено трох бувших російських міліонерів, братів Володимир і Кирила Провета іх швагря Корепанова, що були засуджені на смерть за військове шпигуство.

Страченим доказано на суді, що вони систематично доставляли Едвардові Чарнові, першому секретареві британської місії в Москві, яку відкликано, коли Британія зірвала зносини з Радянським Союзом, тайні військові інформації.

Проголошуючи смертний присуд, голова військового трибуналу найвищого суду додав, що присуд є остаточний і проти нього не можна апелювати. Двох інших, арештованих зі шпигунами, засуджено на два роки в'язниці кожного.

Голова військового трибуналу, засуджуючи шпигунів на смерть, заявив, що було багато випадків шпигуства, веде-

ного британською місією в Москві від 1921 р. під проводом сер Роберта М. Годжсона, британського дипломатичного й торговельного представника в Москві.

Суд заявив, що Годжсон одержував по більшій частині фінансові й економічні інформації, а Чарнок, який жив вільно у царській Росії, провадив військове шпигуство.

ПРИЗНАНІ ВИННИМИ ЗА СМЕРТЬ ДІТЕЙ.

МОНТРЕАЛ, 26 жовтня. — Лава присяжних у місцевому суді признала винними власника театру "Лоріе Пелес" та двох його помічників за те, що підчас вогню в театрі дня 9 сьчня втратило життя 78 дітей. Вони будуть засуджені при кінці теперішньої судової сесії. Проти присуду буде внесенний апеля.

ВІЙСЬКО РОЗБИВАЄ ПОВСТАНЦІВ У МЕКСИКУ.

МІСТО МЕКСИКО, 28 жовтня. — Спеціальні депеші з Гвадалахари повідомляють, що коло Ель Рефуджіо федеральне військо зловило й стратило провідника повстанців Хуліо Оросу, а його послідовників розбило.

МІСТО МЕКСИКО, 28 жовтня. — Спеціальні депеші з Верра Крузу кажуть, що федеральне військо розбило банду повстанців під проводом Лозаді й примусило її залишити свої

позиції в Пена Дель Еспано, депеші не подають детальні про жертви бою.

ВИДАЛИ МАНІФЕСТ ПРОТИ ПРІМО ДЕ РІВЕРІ.

МАДРИД, Еспанія, 25 жовтня. — Серед еспанської армії широко розповсюджуються підбурюючий маніфест, який закликає жовнів повстати проти тиранії Прімо де Рівери й короля. Маніфест підписали Дон Хозе і Санчез Гуфа, останній провідник ліберальної партії в Еспанії й бувший прем'єр.

МЕКЛІН БУДЕ КАНДИДУВАТИ НА МЕЙОРА.

Буржуазний член міської ради в Вінніпегу, Ден Меклін, зрезигнував за адермена й дефінітивно заявив, що буде кандидатом на мейора підчас надходячих міських виборів. Меклін був вибраний з третьої варди й мав-засідати в міській раді ще один рік.

СТРАЙК УЧИТЕЛІВ У ШАНГАЮ ЗАКІНЧИВСЯ.

ШАНГАЙ, Китай, 28 жовтня. — Страйк 270 учителів у школах китайської частини Шангаю закінчився сьодня тим, що спір між учителями а урядом має полагодити арбітраційний суд.

Учителі домагалися вищої платні й через їх страйк, що розпочався в сьреду, не вчащало до школи 10,000 учнів.

СТРАЙК ДОВОКИХ РОБІТНИКІВ У ТОРОНТО.

ТОРОНТО, 23 жовтня. — Більше як 300 докових робітників, що працюють для "Канада Стімшипс Ко.", "Торонто Рейл енд Гарбор Терміналс" і "Три Невісчерн Лайн", вийшли тут вчора на страйк, щоб добитися ліпших умов праці й підвищити платні приблизно 10 центів на годину.

Довокі робітники не є організовані ані зв'язані з ніякою унією. Вони прийшли до закінчення, що не одержують достатньо грошей і що умови праці не є вдовольні, й рішили вийти на страйк.

ВИСЛІД ВИБОРІВ У НЬО СЛВТ ВЕПІЛС.

СІДНІ, Австралія, 18 жовтня. — Остаточний вислід виборів виявив таке відношення сил партій: націоналістів вибрано 35, послів фармерської партії 13, робітничих разом з двома незалежними 42. Фармери мають баланс впливу у тому відношенні і своїм попертям націоналістичного провідника, Бевина, допомогли йому сформувати міністерський кабінет, але за те примусили його відступити їм аж чотири міністерські портфелі.

ЗЕМЛЕТРУС В ЯПОНІ ВИКЛИКАВ ПЕРЕПОЛОХ.

ТОКІО, Японія, 27 жовтня. — Префектуру Нігата навістив сьодня землетрус, який викликав переполох серед населення. Було ушкоджених 150 домів, а також потрїсали дороги. Жертв у людях не було.

Нігата є морським портом і лежить у гирлі ріки Шінано, около 160 миль на північний захід від Токіо.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТОРОНТА!

Оцим подається до відома робітничому загалові в Торонто, що в неділю, 6. листопада ц. р. о годині 8. вечером відбувається в Стандард Театрі, при Спадайна Евію і в Ріволі Театрі, при Квін Стріт Вест,

ВЕЛИЧАВІ СВЯТКУВАННЯ ДЕ СЯТИЛІТТЯ ІСНУВАННЯ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ В С.Р.С.Р.

Надзвичайно цікава програма. В обох цих театрах промолвить т. Тим Бак. Приходить як найчисленніше!

СТРАЙК У КОЛОРЕДО ПОШИРЕНИЙ МАЙЖЕ НА ВСІ МАЙНИ.

Компанійні наганачі скрутили руку Мільці Сабліч, 19-літній провідничий страйкерів. — Губернатор Адамс і власники копалень не хочуть визнавати юні "Промислові Робітники Світа". — В наслідок майнерського страйку відкладають робітників у сталівнях.

ДЕНВЕР, Колоредо, 28 жовтня. — Страйк майнерів у Колоредо, що розпочався 11 днів тому назад під проводом юні "Промислові Робітники Світа", дотепер не привів ще до гострої боротьби, однак багато людей вважає, що потрібні лише іскри, щоб запалити вуглеві поля в Колоредо.

Деякий час здавалося, що такою іскрою було поранення 19-літньої Мільці Сабліч, завзятої провіднички страйкуючих майнерів. Мільці скручено руку й вона потерпіла внутрішні ушкодження, коли компанійні наганачі на коні тягнув її за собою через шів бльока. Це викликало велике обурення серед майнерів і вони говорять про відплату.

Власники копалень зажадали стейтового війська, однак дотепер губернатор Адамс відмовився сповнити цю просьбу.

Схарактеризувавши юнію "Промислові Робітники Світа" як "неамериканську організацію", губернатор Адамс заявив,

що не буде визнавати страйкерів під тим іменем. Власники копалень також кажуть, що вони можуть переговорювати з "Юнайтед Майн Воркерс", то вони не хочуть мати нічого до діла з "Промисловими Робітниками Світа", яких вони вважають за таких, що роблять лише шкоду.

В наслідок страйку майнерів відложено від праці 2,000 робітників у сталівнях Колоредо Фюел енд Айрон Ко. в Пуебло, Оповіщено, що фабрика буде працювати лише одну третину дотеперішнього часу так довго, поки вистане вугілля.

Інші індустриальні заводи й залізничні поробибли кроки, щоб скомпенсувати вугілля з Юті й Вайомінгу для своїх потреб. Находяче зинмо буде тільки на руку страйкуючим майнерам, бо спричинить наглу потребу додаткового опалу.

Вчора вийшло на страйк знову кількасот майнерів, так що тепер дуже мале число зі всіх 12,000 майнерів остає ще при праці.

РОБІТНИКИ НЬО ЙОРКУ ЗА ВИЗНАННЯМ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

Тринайцять тисяч робітників Нью Йорку було в Медісон Сквер Гарден на справоздаччю вічу першої американської робітничої делегації до Радянського Союзу. Односторонно була принята резолюція, яка домагається визнання Радянських Республік Злученими Державами.

Френк Палмер, редактор "Колоредо Лейбор Адвокейт", що був членом делегації, в своїй промові сказав: "Життя в Злучених Державах зорганізоване довкола бізнесу, а в Радянському Союзі довкола праці".

Пол Г. Доуглес, професор економіки на чикагоському університеті, між іншим сказав: "Слава так званій політичній демократії, право ворогів нового ладу до голосування мало обходити робітників. Уряд, опертий на робітничі маси, який одержали економічні й політичні здобутки, є трітчим".

НАПАД БАНДИТІВ НА УКРАЇНСЬКУ РОБІТНИЦЮ В ТРАНСКОНІ.

Минулого четверга рано два бандити з причепленими бородами й вусами напали на українську робітницю т-ку Т. Грабовську в її домі в Трансконі, Ман., з наміром рабунку, однак вона не вдалась й вони втікли автомобілем до Вінніпегу. Вони мали третього співника, що чекав на них в автомобілі, й усіх їх арештовано в Вінніпегу таки того самого дня по полудні.

На поліції виявилось, що арештованими є Августин Ф. Шімновський, його брат Джан Шімновський і Джозеф Грегорі або Грегорович. Це той самий Августин Шімновський, що був президентом і генеральним управителем Домініон Тикет енд Файненшіал Корпорейшен, яка збанкрутувала в 1923 році й люди потратили сотки й тисячі доларів. Шімновського суджено опісля за крадіж \$11,000, однак вини йому не доказано і його увільнено. Після процесу він виїхав з Вінніпегу до Нью Йорку.

Нападу dokonano в той спосіб, що бандити увійшли до кухні, де працювала т-ка Гра-

бовська, й запропонували їй купити яйця, які приніс один з них у кошику. Після того почали обшукувати її за гривами, при чому одному з них почала відпадати причеплена борода. Т-ка Грабовська вирвалася з рук бандитів і кинулася до вікна. Збивши шибу, вона хотіла втіти через вікно й виставила голову на двір та почала кликати о поміч. Бандити зловили її за ноги й не впускали на двір, однак вона не переставала кликати о поміч. Це почули сусіди й почали збігатися. Бандити побачили, що не жарт, вийшли з хати й автомобілем пігнали в сторону Вінніпегу.

Т-ка Грабовська покаралася збитим шклом у вікні, однак не серйозно. Вона є членкинею Р.З.Т., а її чоловік, т. П. Грабовський, є членом ТУРФ-Дім і Р.З.Т.

В пятнишю вечером усіх трох бандитів привезено до поліційного суду в Трансконі, де поліційний суддя назначив на кожного з них бейл по \$10,000. Після того справу їх відложено до 2. листопада й відвезено їх до в'язниці в Вінніпегу.